

Mortality Works!

By Elder Brook P. Hales
Of the Seventy

Surelikkus toimib!

Vanem Brook P. Hales
Seitsmekümnest

October 2024 general conference

Despite the challenges we all face, our loving Heavenly Father has designed the plan of happiness such that we are not destined to fail.

For several years I was assigned to home teach an older sister in my ward. She did not have an easy life. She had various health problems and experienced a lifetime of pain due to a childhood accident on the playground. Divorced at age 32 with four young children to raise and provide for, she remarried at age 50. Her second husband passed away when she was 66, and this sister lived an additional 26 years as a widow.

Despite her lifelong challenges, she was faithful to her covenants to the end. This sister was an avid genealogist, a temple attender, and a collector and writer of family histories. Though she had many difficult trials, and without question she felt at times sadness and loneliness, she had a cheerful countenance and a gracious and pleasant personality.

Nine months after her passing, one of her sons had a remarkable experience in the temple. He learned by the power of the Holy Ghost that his mother had a message for him. She communicated with him, but not by vision or audible words. The following unmistakable message came into the son's mind from his mother: "I want you to know that mortality works, and I want you to know that I now understand why everything happened [in my life] the way it did—and it is all OK."

This message is all the more remarkable when one considers her situation and the difficulties this sister endured and overcame.

Brothers and sisters, mortality works! It is designed to work! Despite the challenges, heart-

Meie kõigi ees olevatest väljakutsetest hoolimata on meie armastav Taevane Isa loonud sellise õnneplaani, et me pole määratud läbikukkumisele.

Mul oli aastaid ülesandeks olla oma koguduses ühe vanema õe koduõpetaja. Tema elu polnud kerge. Tal olid mitmesugused terviseprobleemid ja ta pidi lapsepõlves mänguväljakul juhtunud õnnetuse tõttu eluaeg valu kannatama. Kui ta 32-aastaselt lahutas, jäid neli väikest last tema kasvatada ja hoole alla ning uuesti abiellus ta 50-aastaselt. Teine abikaasa suri, kui ta oli 66-aastane, ja see õde elas seejärel 26 aastat lesena.

Vaatamata elukestvatele väljakutsetele, oli ta oma lepingutele kuni lõpuni ustav. See õde oli innukas sugupuu-uuriija, templis käija ning pereajaloo koguja ja kirjutaja. Kuigi tal oli palju keerulisi katsumusi ja ta tundis kahtlemata ajuti kurbust ja üksildust, oli ta rõõmsaimeline ning lahke ja meeldiva iseloomuga.

Üheksa kuud pärast selle õe surma sai üks ta poegadest templis tähelepanuväärse kogemuse. Ta sai Püha Vaimu väel teada, et ta emal on talle sõnum. Ema suhtles temaga, kuid ei teinud seda nähtavalt ega ka kuuldavate sõnadega. Poeg tunnetas oma meeles ema ilmeksimatut sõnumit: „Ma tahan, et sa teaksid, et surelikkus toimib, ning tahan, et sa tead, et ma mõistan nüüd, miks kõik [mu elus] just nii läks – ja see kõik on hea.”

See sõnum on veelgi tähelepanuväärsem, arvestades selle õe olukorda ja raskusi, mida ta oli talunud ja seljatanud.

Vennad ja õed! Surelikkus toimib! See on loodud toimima! Meie kõigi ees olevatest välja-

aches, and difficulties we all face, our loving, wise, and perfect Heavenly Father has designed the plan of happiness such that we are not destined to fail. His plan provides a way for us to rise above our mortal failures. The Lord has said, “This is my work and my glory—to bring to pass the immortality and eternal life of man.”

Nonetheless, if we are to be the beneficiaries of the Lord’s “work and ... glory,” even “immortality and eternal life,” we must expect to be schooled and taught and to pass through the refiner’s fire—sometimes to our utter limits. To completely avoid the problems, challenges, and difficulties of this world would be to sidestep the process that is truly necessary for mortality to work.

And so we should not be surprised when hard times come upon us. We will encounter situations that try us and people who enable us to practice true charity and patience. But we need to bear up under our difficulties and remember, as the Lord said:

“And whoso layeth down his life in my cause, for my name’s sake, shall find it again, even life eternal.

“Therefore, be not afraid of your enemies [or your problems, challenges, or the tests of this life], for I have decreed ... , saith the Lord, that I will prove you in all things, whether you will abide in my covenant ... that you may be found worthy.”

When we feel distraught or anxious about our problems or feel that we might be receiving more than our fair share of life’s difficulties, we can remember what the Lord said to the children of Israel:

“And thou shalt remember all the way[s] which the Lord thy God led thee these forty years in the wilderness, to humble thee, and to prove thee, to know what [is] in thine heart, whether thou [would] keep his commandments, or no.”

As Lehi taught his son Jacob:

“Thou hast suffered afflictions and much sorrow. ... Nevertheless, ... [God] shall consecrate thine afflictions for thy gain. ... Wherefore, I know that thou art redeemed, because of the righteousness of thy Redeemer.”

Because this life is a testing ground and “dark clouds of trouble hang o’er us and threaten our peace to destroy,” it is helpful to remember this counsel and promise found in Mosiah 23 relating to life’s challenges: “Nevertheless—whosoever

kutsetest, südamevalust ja raskustest hoolimata on meie armastav, tark ja täiuslik Taevane Isa loonud sellise õnneplaani, et me pole määratud läbikukkumisele. Tema plaan annab meile võimaluse surelikust ebaedust üle olla. Issand on öelnud: „Minu töö ja hiilgus on see – tuua inimesele surematus ja igavene elu.”

Kuid Issanda „tööst ja hiilgusest”, nimelt „surematusest ja igavesest elust” kasusaajadena peame eeldama, et meid koolitatakse ja õpetatakse ning et meil tuleb – mõnikord viimse piirini – läbi sulataja tule minna. Kõigi selle maailma probleemide, väljakutsete ja raskuste täielik vältimine tähendaks kogu protsessist kõrvalehiilimist, mis on surelikkuse toimimiseks tõeliselt oluline.

Me ei peaks seega olema raskete aegade saabudes üllatunud. Me kohtame proovile panevaid olukordi ja inimesi, kes võimaldavad meil harjutada tõelist ligimesearmastust ja kannatlikkust. Kuid meil tuleb raskuste all vastu pidada ja mäletada Issanda sõnu:

„Ja kes jätab oma elu minu aate nimel, minu nime tõttu, leiab selle taas, tõepoolest igavese elu.

Seepärast, ärge kartke oma vaenlasi [ega selle elu probleeme, väljakutseid ja proovilepanekuid], sest ma olen .. otsustanud, ütleb Issand, et ma panen teid proovile kõiges, et kas te püsite minu lepingus .., et teid võidaks leida olevat väärilised.”

Kui me laseme oma probleemidel end häirida või rahutuks teha või arvame, et meile on antud rohkem eluraskusi, kui oleks õiglane, võime tuletada meelde, mida Issand ütles Iisraeli lastele:

„Ja tuleta meelde kogu teekonda, mida Jehoova, su Jumal, sind on lasknud käia need nelikümmend aastat kõrbes, et sind alandada, et sind kiusata, et teada saada, mis on su südames: kas sa pead tema käske või mitte!”

Lehhi õpetas oma pojale Jaakobile:

„Sina oled .. kannatanud vaeva ja palju muret. .. Ometi .. [Jumal] pühitseb sinu kannatused sinule kasuks. .. Mispärast, ma tean, et sind on lunastatud sinu Lunastaja õigemeelsuse tõttu.”

Kuna see elu on katseväli ja „murepilv must meie üle ähvardab rahu hävitada”, on hea mäletada elu proovilepanekute kohta järgmist nõuannet ja lubadust, mille leiame Moosia 23. peatükist: „Ometi .. kes iganes paneb oma lootuse [Issandale],

putteth his trust in [the Lord] the same shall be lifted up at the last day.”

As a youth, I personally experienced great emotional pain and shame that came as the result of the unrighteous actions of another, which for many years affected my self-worth and my sense of worthiness before the Lord. Nevertheless, I bear personal witness that the Lord can strengthen us and bear us up in whatever difficulties we are called upon to experience during our sojourn in this vale of tears.

We are familiar with Paul’s experience:

“And lest I should be exalted above measure through the abundance of the revelations [I have received], there was given to me a thorn in the flesh, the messenger of Satan to buffet me, lest I should be exalted above measure.

“For this thing I besought the Lord thrice, that it might depart from me.

“And he said unto me, My grace is sufficient for thee: for my strength is made perfect in weakness. Most gladly therefore will I rather glory in my infirmities, that the power of Christ may rest upon me.”

We don’t know what Paul’s “thorn in the flesh” was. He chose not to describe whether it was a physical ailment, a mental or emotional infirmity, or a temptation. But we don’t need to know that detail to know that he struggled and pleaded with the Lord for help and that, ultimately, the Lord’s strength and power are what helped him through it.

Like it was for Paul, it was through the Lord’s help that I was eventually strengthened emotionally and spiritually and finally recognized after many years that I have always been a person of worth and worthy of the blessings of the gospel. The Savior helped me to overcome my feelings of unworthiness and to extend sincere forgiveness to the offender. I finally understood that the Savior’s Atonement was a personal gift for me and that my Heavenly Father and His Son love me perfectly. Because of the Savior’s Atonement, mortality works.

While I was eventually blessed to recognize how the Savior rescued me and stood by me through those experiences, I clearly understand that the unfortunate situation of my teenage years was my personal journey and experience, the resolution of which and eventual outcome cannot be projected onto those who have suffered and continue to suffer from the unrighteous

see saab viimsel päeval üles tõstetud.”

Noorena tundsin ka mina isiklikult suurt emotsionaalset valu ja häbi kellegi teise õigemeelsusetute tegude tõttu, mis mõjutasid aastaid mu eneseväärikust ja väärilisuse tunnet Issanda ees. Kuid ma tunnistan sellest hoolimata isiklikult, et Issand saab meid tugevdada ja toetada, olgu raskused, mida meid siin pisarate orus viibimise ajal kogema kutsutakse, millised tahes.

Me oleme tuttavad Pauluse kogemusega:

„Sellepärast et ma ei läheks [võrratult suurte ilmutuste tõttu, mida olen saanud] kõrgiks, on mulle liha sisse antud vai, saatana ingel, mind rusikaga lööma, et ma ei läheks kõrgiks.

Sellesama pärast olen ma kolm korda Issandat palunud, et see minust lahkuks.

Aga ta ütles mulle: „Sulle saab küllalt minu armust; sest vägi saab nõtruses täie võimuse!” Nii ma siis tahan meelsamini kiidelda oma nõtrusest, et Kristuse vägi asuks elama minusse.”

Me ei tea, mis oli Paulusele „liha sisse antud vai”. Ta otsustas jätta kirjeldamata, kas selleks oli füüsiline vaevus, mentaalne või emotsionaalne nõrkus või mõni katsumus. Kuid meil polegi vaja seda teada, teadmaks, et ta kannatas ja palus Issandalt abi ning et lõpuks läbis ta selle Issanda jõu ja väe abiga.

Nagu Paulust, tugevdati ka mind ühel hetkel emotsionaalselt ja vaimselt Issanda väega ning ma märkasin lõpuks, et olen alati olnud väärtuslik ja evangeeliumi õnnistuste väärliline. Päästja aitas mind, et ma ei tunneks end enam väärituna ja suudaksin oma solvajale andestada. Mõistsin lõpuks, et Päästja lepitus on mu isiklik kingitus ning et mu Taevane Isa ja Ta Poeg armastavad mind täiuslikult. Surelikkus toimib tänu Päästja lepitusele.

Kuigi mind õnnistati ühel päeval arusaamisega, kuidas Päästja oli mu päästnud ja neis läbielamistes minu kõrval seinud, mõistan ma selgelt, et mu teismee aastate kahetsusväärne olukord oliminuisiklik rännak ja kogemus, mille lahendit ja lõpptulemust ei saa üle kanda neile, kes on kannatanud ja kannatavad jätkuvalt teiste õigemeelsusetu käitumise pärast.

behavior of others.

I recognize that life's experiences—good and bad—can teach us important lessons. I now know and bear testimony that mortality works! I hope that as a result of the sum of my life's experiences—good and bad—I have compassion for innocent victims of another's actions and empathy for the downtrodden.

I sincerely hope that as a result of my life's experiences—good and bad—I am kinder to others, treat others as the Savior would, and have greater understanding for the sinner and that I have complete integrity. As we come to rely on the Savior's grace and keep our covenants, we can serve as examples of the far-reaching effects of the Savior's Atonement.

I share a final example that mortality works.

Elder Hales's aunt, Lois VandenBosch, and his mother, Klea VandenBosch.

My mother did not have an easy journey through mortality. She received no accolades or worldly honors and did not have educational opportunities beyond high school. She contracted polio as a child, resulting in a lifetime of pain and discomfort in her left leg. As an adult, she experienced many difficult and challenging physical and financial circumstances but was faithful to her covenants and loved the Lord.

When my mother was 55, my next older sister passed away, leaving an eight-month-old baby daughter, my niece, motherless. For various reasons, Mom ended up largely raising my niece for the next 17 years, often under very trying circumstances. Yet, notwithstanding these experiences, she happily and willingly served her family, neighbors, and ward members and served as an ordinance worker in the temple for many years. During the last several years of her life, Mom suffered from a form of dementia, was often confused, and was confined to a nursing facility. Regrettably, she was alone when she passed away unexpectedly.

Several months after her passing, I had a dream I have never forgotten. In my dream, I was sitting in my office at the Church Administration Building. Mom entered the office. I knew she had come from the spirit world. I will always remember the feelings I had. She did not say anything, but she radiated a spiritual beauty that I had never before experienced and which I have difficulty describing.

Her countenance and being were truly stun-

Ma mõistan, et nii head kui ka halvad elukogemused võivad anda meile olulisi õppetunde. Ma tean nüüd ja tunnistan, et surelikkus toimib! Loodan, et kõik mu head ja halvad elukogemused kokku aitavad mul tunda kaasa süütutele ohvritele, kes kellegi tegude pärast kannatavad, ning tunda empaatiat rõhutute suhtes.

Ma loodan siiralt, et tänu oma headele ja halbadele elukogemustele olen ma teiste vastu lahkem, kohtlen neid nagu Päästja ja mõistan paremini patustajat ning olen täiesti ausameelne. Kui me hakkame lootma Päästja armule ja peame oma lepinguid, saame näidata oma eeskujuga Päästja lepituse kaugeleulatuvat mõju.

Toon veel viimase näite, et surelikkus toimib.

Vanem Halesi tädi Lois VandenBosch ja ema Klea VandenBosch.

Mu ema rännak läbi surelikkuse polnud kerge. Ta ei saanud mingisuguse tunnustuse ega maise kiituse osaliseks ja tal puudus võimalus pärast keskkooli haridusteed jätkata. Ta haigestus lapsena lastehalvatusse, mistõttu valmistas tema vasak jalg talle eluaeg valu ja ebamugavust. Ka täiskasvanuna koges ta palju keerulisi ja proovile panevaid füüsilisi ja rahalisi raskuseid, kuid oli oma lepingutele ustav ja armastas Issandat.

Kui mu ema oli 55aastane, suri üks minu vanem õde, mistõttu ta kaheksakuine pisitütar, mu õetütar, jäi ilma emata. Erinevatel põhjustel kasvas mu õetütar järgmised 17 aastat suuremalt jaolt mu emaga ja sageli väga proovile panevates oludes. Kuid nendele kogemustele vaatamata teenis ema rõõmuga meeleldi oma perekonda, naabreid ja koguduse liikmeid ning teenis ka palju aastaid templis talitustöötajana. Viimastel eluaastatel vaevas ema teatud tüüpi dementsus, ta oli sageli segaduses ja ta pandi hooldekodusse. Kahjuks oli ta ootamatult siitilmast lahkudes üksinda.

Mõned kuud pärast ta surma nägin und, mida ma pole iial unustanud. Unenäos istusin Kiriku Haldushoones oma kabinetis. Ema astus kabinetti. Teadsin, et ta oli tulnud vaimumaailmast. See tunne jääb mulle alati meelde. Ta ei lausunud sõnagi, kuid temast kiirgus vaimne ilu, mida ma polnud varem iial kogenud ja mida mul on raske kirjeldada.

Tema näoilme ja olemus olid täiesti oivali-

ning! I remember saying to her, “Mother, you are so beautiful!” referencing her spiritual power and beauty. She acknowledged me—again without speaking. I felt her love for me, and I knew then that she is happy and healed from her worldly cares and challenges and eagerly awaits “a glorious resurrection.” I know that for Mom, mortality worked—and that it works for us too.

God’s work and glory is to bring to pass the immortality and eternal life of man. The experiences of mortality are part of the journey that allows us to grow and progress toward that immortality and eternal life. We were not sent here to fail but to succeed in God’s plan for us.

As King Benjamin taught: “And moreover, I would desire that ye should consider on the blessed and happy state of those that keep the commandments of God. For behold, they are blessed in all things, both temporal and spiritual; and if they hold out faithful to the end they are received into heaven, that thereby they may dwell with God in a state of never-ending happiness.” In other words, mortality works!

I testify that as we receive the ordinances of the gospel, enter into covenants with God and then keep those covenants, repent, serve others, and endure to the end, we too can have the assurance and complete trust in the Lord that mortality works! I testify of Jesus Christ and that our glorious future with our Heavenly Father is made possible by the grace and Atonement of the Savior. In the name of Jesus Christ, amen.

sed! Mäletan, et ütlesin talle: „Ema, sa oled nii ilus!”, viidates ta vaimsele väele ja ilule. Ta tänas mind – taas sõnagi lausumata. Tundsin, kuidas ta mind armastab, ja teadsin, et ta on õnnelik ning maistest muredest ja väljakutsetest tervenenu ning ootab innukalt hiilgavat ülestõusmist. Tean, et ema jaoks surelikkus toimis ja toimib ka meie jaoks!

Jumala töö ja hiilgus on tuua inimesele surematus ja igavene elu. Surelikkuse kogemused kuuluvad selle rännaku juurde, mis võimaldab meil kasvada ning surematuse ja igavese elu poole liikuda. Meid ei saadetud siia läbi kukkuma, vaid selles plaanis, mille Jumal meile tegi, õnnestuma.

Nagu kuningas Benjamin õpetas: „Ja pealegi ma soovin, et te mõtleksite nende õnnistatud ja rõõmsa olukorra peale, kes peavad kinni Jumala käskudest. Sest vaata, nad on õnnistatud kõiges, nii ajalikes kui ka vaimsetes asjades, ja kui nad peavad ustavalt vastu kuni lõpuni, võetakse nad vastu taevasse, et nad seeläbi elaksid koos Jumalaga lõputus õnnes.” Teisisõnu, surelikkus toimib!

Ma tunnistan, et kui me saame evangeeliumi talitused, sõlmime Jumalaga lepinguid ja siis neid lepinguid peame, meelt parandame, teisi teenime ja lõpuni vastu peame, võime ka meie Issandale kindlad olla ja Teda täielikult usaldada, et surelikkus toimib. Ma tunnistan Jeesusest Kristusest ning et Päästja arm ja lepitus teevad meile võimalikuks hiilgava tuleviku Taevase Isa juures. Jeesuse Kristuse nimel, aamen.